

CĂRȚILE ALBE

FLORI SACRE

POEZII

DE

ALEXANDRU MACEDONSKI

BUCUREȘTI

«MINERVA», — Institut de Arte
Grafice și Editură. — B-dul Aca-
demiei, 3 — Str. Edgard Quinet, 4

1912

PREȚUL 1,75.

TA 111184
Sublet
ENTAR 421932

CĂRȚILE ALBE

FLORI SACRE

POEZII

DE

ALEXANDRU MACEDONSKI

BUCUREȘTI

«MINERVĂ», — Institut de Arte
Grafice și Editură. — B-dul Aca-
demiei, 3 — Str. Edgard Quinet, 4

1912

Biblioteca Centrală Universitară
Cota *M 184 Dublet*
Inventar *421.932*

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

C421932

RC 170/11

ALEXANDRU MACEDONSKI

După un tablou în ulei al fiului său Alexis.

SCRISOARE

DOMNILOR HORIA FURTUNA ȘI ION PILLAT

Scumpi Poeți,

Voi care sunteți România cea nouă m'ați târât în entuziasmul vostru și m'ați hotărât să vă încredințez, spre a fi date în vileag, versurile ce urmează. Ele erau Flori Sacre pentru mine fiindcă au răsărit din restriștea unei vieți ce a stat sub trăznet și urgie, și tot ce pot să fac acum este să le păstrez acest nume. Ele însă pot să aibă însemnătate și pentru alții: Pot să arate celor care sufăr, că în mijlocul necazurilor și mizeriilor vieții — oricât de îngrozitoare ar fi ele — tot se află culmi pe care să te poți refugia: ale poeziei și ale artei bună-oară. Este mai de dorit, socotesc, să cauți să urci pe ele, decât să mori sau să înnebunești.

Vă strâng mâna cu dragoste, și ca un frate mai vârstnic sunt al vostru.

ALEXANDRU MACEDONSKI.

NOTA. — Nici-una din lucrările coprinse în acest volum n'a fost tipărită în vre-o altă culegere de versuri a d-lui Macedonski — afară de *Castelul* — din care, de altfel, poetul dă aci o variantă cu desăvârșire nouă și definitivă.

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>		<u>Pag.</u>
<i>Avatar</i>	9	<i>Psalmi moderni</i>	85
<i>Noaptea de Decembrie.</i>	13	I. N'am în cenuri	87
<i>Mai</i>	27	II. Doamne toate	88
<i>Din Faust</i>	31	III. M'am uitat	90
<i>Imn la Satan</i>	41	<i>Rimele cântă pe harpă</i>	93
<i>Castelul</i>	47	<i>Dor zadarnic</i>	97
<i>Vasul</i>	53	<i>Lui Cetalo Poi</i>	101
<i>Dans de Efeb</i>	57	<i>Levki</i>	105
<i>Corabia</i>	61	<i>Mărgele de olt</i>	113
<i>Mănăstirea</i>	65	I. Hora de Paști	115
<i>Camee</i>	71	II. Doina Ciobanului	117
I. Cuvântul	73	III. Doina Sărăciei	119
II. Nu trebuie	74	<i>Dialogul Morților</i>	121
III. Cînstitule	75	<i>Năluca unei nopți</i>	131
<i>Romanță</i>	77	<i>O umbră de dincolo de Styx</i>	137 †
<i>Cântecul ploaiei</i>	81	<i>Oh! Suflet orb.</i>	141
		<i>Perihelie</i>	145

A V A T A R

Lui Alexandru Bogdan-Pitești

A V A T A R

— SONET —

Lui Alexandru Bogdan-Pitești

Domnea în Roma August, — erà sub cer de Mai, —
Imi cântă'n suflet anul, — svoniseră dezastre,
Dar Tibrul printre dealuri curgea ca printr'un rai,
Și vii, în ochii slavei, zării cicori albastre.

Vorbi în al meu sânge al patimelor grai,
Eram atletul plastic întors abia din castre,
Ș'am pus — sub piept sdrobind'o — când lung o sărutai,
Jeraticul de buze pe florile din astre.

Grădina în odihnă zăcea'ntră ziduri albe...
Ninseseră din piersici suave flori rosalbe... —
Au curs de-atunci noiâne de veacuri păgânești... —

Uitată mi-este groapa sub flori și sub parfume,
Dar tot mi-aduc aminte... — fu Crètus al meu nume,
Și'n for purtam tunică cu ciucuri elinești.

NOAPTEA DE DECEMBRIE

Inaltei Poete Carmen-Sylva

NOAPTEA DE DECEMVRIE

Inaltei Poete Carmen-Sylva.

Pustie și albă e camera moartă...
Și focul sub vatră se stinge scrumit... —
Poetul, alături, trăsnit stă de soartă
Cu nici-o scânteie în ochiu-adormit...
Iar geniu-i mare e-aproape un myth...

Și nici-o schinteie în ochiu-adormit.

Pustie și albă e'ntinsa câmpie...
Sub viscolu-albastru ea geme cumplit... —
Restrîștea îl mușcă cu dinți de harpie
Și luna'l privește cu ochiu-oțelit... —
E'n negura nopței un alb monolyth...

Și luna'l privește cu ochiu-oțelit.

Nămeții de umbră în juru'i s'adună...
Făptura de humă de mult a pierit, —
Doar fruntea tot mândră rămâne în lună, —
Chiar alba odaie în noapte-a murit... —

Făptura de humă de mult a pierit.

E moartă odaia, și mort e poetul... —
În zare, lupi groaznici, s'aud răgușit
Cum latră, cum urlă, cum urcă cu'nțetul
Un trêmol sinistru de vânt năbușit...
Iar crivățul țipă... — dar el ce-a greșit? —

Un haos, urgia se face cu'nțetul.

Urgia e mare și'n gându-i ș'afară,
Și luna e rece în el și pe cer,...
Și beșna lungește o strajnică ghiară,
Și lumile umbrei, chiar fruntea i-o cer, —

Și luna e rece în el și pe cer.

Dar scrumul sub vatră de-odată clipește...
Pe ziduri aleargă albastre năluci...
O flacăra vie pe coș izbucnește,
Se urcă, palpită, trosnește, vorbește... —

— Arhanghel de aur, cu tine, ce-aduci?...

— 421.932 —
Și flacăra spune: «Aduc inspirarea...
Ascultă, și cântă, și tânăr refii... —
Alungă plânsoarea, — alungă oftarea,
Avut și puternic emir, voiu să fii...»
Și flacăra spune: «Aduc inspirarea,» —
Și'n alba odaie aleargă vibrarea.

Răstriștea zăpezei de-afară, dispere...
De-asupra-i e aur, și aur e'n zare, —
Și iată-l emirul orașului rar...
Palatele sale sunt albe fantasmе,
S'ascund printre frunze cu poame din basme
Privindu-se'n luciul pârâului clar.

Bagdadul! Bagdadul! și el e emirul... —
Prin aer, petale de rose plutesc...
Matasea'nflorită mărită cu firul
Nuanțe ce'n umbră încet veștejesc... —
Havuzele cântă... — voci limpezi șoptesc...
Bagdadul! Bagdadul! și el e emirul.

Și el e emirul, și are'n tesaur
Movile înalte de-argint și de aur,
Și jaruri de pietre cu flacări de sori;
Hangiare'n tot locul, oțeluri cumplite, —
În grajduri, cai repezi cu foc în copite,
Și ochi împrejuru-i, — ori spuză, — ori flori.

Bagdadul! cer galben și roz ce palpită,
Rai de-àripi de vise și rai de grădini,
Argint de izvoare și zare-aurită, —
Bagdadul, poiana de roze și crini, —
Djamii, — minarete, — și cer ce palpită.

Și el e emirul, și toate le are...
E tânăr, e farmec, e trăsnet, e zeu,
Dar zilnic se simte furat de-o visare...
Spre Meka se duce cu gândul mereu,
Și'n fața dorinței, — ce este, — dispăre, —
Iar el e emirul și toate le are.

Spre Meka 'l răpește credința, — voința,
Cetatea prea sfântă îl chiamă în ea,
Ii cere simțirea, îi cere ființa,
Ii vrea frumusețea, — tot sufletu 'i vrea, —
Din tălpi până 'n creștet, îi cere ființa.

Dar Meka e'n zarea de flăcări, — departe, —
De ea, o pustie imensă 'l desparte,
Și pradă pustiei câți oameni nu cad?
Pustia e-o mare aprinsă de soare,
Nici cântec de paseri, nici pomi, nici isvoare, —
Și dulce e viața în rozul Bagdad.

Și dulce e viața în săli de-alabastru,
Sub bolți lucitoare de-argint și de-azur,
In vie lumină tronând ca un astru,
Cu albele forme de silfi împrejur
In ochi, cu misterul din lotusu-albastru.

Dar iată și ziua când robi 'și armează... —
Cămile gătește și negri-armăsari,
Convoiul se 'nșiră, — în zori schinteiază,
Pornește cu sgomot, — mulțimea 'l urmează
Spre porți năpustită cu mici și cu mari.

Și el ce e 'n frunte pe-o albă cămilă,
Jar viu de lumină sub roșu-oranisc,
S'oprește o clipă pe verdele pisc
Privindu-și orașul în roza idilă . . . —
S'oprește o clipă pe verdele pisc . . .
Din ochiul său mare o lacrimă pică
Pe când, de sub dealuri, al soarelui disc
In gloria 'i de-aur încet se ridică . . . —
Și lacrima clară, lucește și pică . . .

Din apa fântânei pe care o știe
In urmă, mai cere odată să bea . . .
Curmali o 'nfășoară c'o umbră-albăstrie . . .
Aceași e apa spre care venea
Copil, să-și alinte blondețea în ea, —
Și 'ntreagă, fântâna, e tot cum o știe.

E tot cum o știe, dar searbăd la față,
Sub magica 'i umbră, un om se răsfată, —
Mai slut e ca iadul, sdrențos și pocit,
Hoit jalnic de bube, — de drum prăfuit,
Viclean la privire și searbăd la față.

De nume 'l întrebă emirul deodată,
Ș'acesta 'i răspunde cu vocea ciudată :

— La Meka, plecat-am a merge și eu.
— La Meka?... La Meka?... — și vocea ciudată:
— La Meka! La Meka! răsună mereu.

Și pleacă drumețul pe-un drum ce cotește...
Pocit, schiop și searbăd, abia se târește...
Și drumu-ocolește mai mult, — tot mai mult,
Dar mica potecă sub pomi șerpuește,
O tânără umbră, de soare 'l ferește,
Auzu 'i se umple de-un vesel tumult, —
Și drumu-ocolește mai mult, — tot mai mult.

Iar el, el emirul, de-asemenea pleacă, —
Pustia 'l așteaptă în largu 'i s'o treacă...
Prin prafu 'i se 'nșiră cămile și cai,
Se mistue 'n soare Bagdadul, și pier
Mai șters decât rozul de flori efemere,
Mai stins decât visul pierdutului rai.

În largu 'i pustia să treacă 'l-așteaptă...
Și el 'naintează, — și calea e dreaptă, —
E dreaptă, — tot dreaptă, — dar zilele curg,
Și foc e în aer, în zori și 'n amurg, —
Și el 'naintează, — dar zilele curg.

Nici urmă de ierburi, nici pomi, nici izvoare, —
Și el 'naintează sub flacări de soare . . .
În ochi, o nălucă de sânge, — în gât
Un chin fără margini de sete-arzătoare . . .
Nesip, și de-asupra, cer roșu, — ș'atât, —
Și toți 'naintează sub flacări de soare.

Și tot fără margini pustia se 'ntinde,
Și tot nu s'arată orașul prea sfânt, —
Nimic n'o sfârșește în zori când s'aprinde,
Și n'o 'nviorează suflare de vânt, —
Lucește, vibrează și 'ntr'una se 'ntinde.

Abia ici și colo găesc câte-odată
Verdeața de oază cu dor așteptată . . .
Săgeată aleargă cal alb și cal murg,
Cămilele-aleargă săgeată și ele,
La cântecul apei se fac ușurele . . .
Isvor sau citernă în clipă le scurg, —
Dar chinul re'ncepe, — și zilele curg.

Și tot nu s'arată năluca sublimă . . .
Și apa, în foale, descrește mereu, . . .
Când calul, când omul, s'abate victimă,
Iar mersul se face din greu și mai greu . . .

Cu trei și cu patru mor toți plini de zile,
Dragi tineri, cai ageri, și mândre cămile.

Și tot nu s'arată cetatea de vise . . .
Merindele zilnic în trăiști se sfârșesc . . .
Prădalnice sboruri de paseri sosesc,
S'aruncă pe leșuri cu ciocuri deschise,
Cămile, cai, oameni, cad, pier, se răresc . . .
Doar negrele paseri mereu se 'nmulțesc, —
Și tot nu s'arată cetatea din vise.

Cetatea din vise departe e încă
Și vine și ziua cumplită, când el,
Rămas din toți singur, sub cer de oțel,
Pe minte își simte o noapte adâncă . . . —
Când setea, când foamea, — grozave la fel
Pe piept ori pe pântec îi pun câte-o stâncă
Prin aeru 'n flacări sub cerul de-oțel.

Pierduți sunt sezii cu cai, cu cămile . . .
Sub aeru 'n flacări zac roșii movile . . . —
'Nainte, — în laturi, — 'napoi, — peste tot,
Oribil palpită aceiași culoare . . .
E-aprins chiar plămânul hrănit cu dogoare,
Iar ochii, se uită zadarnic cât pot, —
Tot roșu de sânge zăresc peste tot
Sub aeru 'n flacări al lungilor zile.

Și foamea se face mai mare, — mai mare,
Și zilnic, tot cerul s'aprinde mai tare...
Bat tâmplele... — ochii, sunt demoni cumpliți...
Cutremur e setea, ș'a foamei simțire
E șearpe sbătându-și a ei svârcolire
În pântec, în sânge, în nervi 'ndărjiți... —
Bat tâmplele... — ochi, sunt demoni cumpliți.

Abia mai pășește cămila ce 'l poartă...
Speranța, chiar dânsa, e 'n sufletu'i moartă... —
Dar iată... — părere să fie, sau ea?...
În zarea de flacări, în zarea de sânge,
Lucește... — Emirul, ținuterea 'și-o strânge... —
Chiar porțile albe le poate vedea...
E Meka! E Meka! ș'aleargă spre ea.

Spre albele ziduri, aleargă, — aleargă,
Și albele ziduri, lucesc, — strălucesc, —
Dar Meka, începe și dânsa să meargă
Cu pasuri ce 'n fundul de zare-o răpesc, —
Și albele ziduri, lucesc, — strălucesc!

Ca gândul aleargă spre alba nălucă,
Spre poamele de-aur din visu'i ceresc...
Cămila, cât poate, grăbește să 'l ducă...

Dar visu 'i nu este un vis omenesc, —
Și poamele de-aur lucesc, — strălucesc, —
Iar alba cetate rămâne nălucă.

Rămâne nălucă, dar tot o zărește
Cu porți de topaze, cu turnuri de-argint,
Și tot către ele s'ajungă zorește
Cu toate că știe prea bine că 'l mint
Și porți de topaze, și turnuri de-argint.

Rămâne nălucă în zarea pustiei
Regina trufașă, regina magiei,
Frumoasa lui Meka, — tot visul țintit,
Și vede pe-o iasmă că 'i trece sub poartă,
Pe când șovăiește cămila ce 'l poartă . . .
Și 'n Meka străbate drumetul pocit,
Plecat, șchiop și searbăd pe drumul cotit, —
Pe când șovăiește cămila ce 'l poartă . . .

Și moare, emirul, sub jarul pustiei.

Și moare, emirul, sub jarul pustiei, —
Și focu 'n odaie se stinge și el,
Iar lupii tot urlă pe 'ntinsul câmpiei,
Și frigul se face un briciu de oțel . . .

Dar luna cea rece, ș'acea dușmănie
De lupi care urlă, — ș'acea sărăcie,
Ce-alunecă zilnic spre ultima treaptă,
Sunt toate, pustia din calea cea dreaptă,
Ș'acea isolare, — ș'acea desolare,
Sunt Meka cerească, sunt Meka cea mare.

Murit-a, emirul, sub jarul pustiei.

M A I

M A I

Mai! Mai! și aurora cu lacrimi de topaze,
Mai : albele calicii de crini, dulci flori de-amor,
Și vocile de frunze, și raze, și extaze,
Ș'a traiului uitare, — un chin de care mor.

Mai: barca ce se duce pe undele tăcute ;
Și clarul dimineții, și veseli lopătari,
Și luni ce sparg văzduhul pe-azururi renăscute,
Și bălți de-argint, și trestii, și candizi nenufari.

Ș'ori-unde, o natură tot tânără, tot blondă,
Și'n cer, pe car de flăcări, Apollon, crud și blând,
Lucind într'o părere de cursă vagabondă,
Jucându-și caii de-aur, și'n inimi săgetând.

DIN „FAUST“

DIN « FAUST »

FAUST.

Adâncit-am până 'n funduri tot ce e filosofie
Medicină, drept, știință, psihici legi, teologie,
Vai, și totul, — dar zadarnic — căci nimic n'am folosit...
N'am făcut un pas nainte, — am fost numai un zmintit.
Mi s'a zis pe rând magistrul, doctor, culme strălucită,
Și discipoli mă urmară cu voința nimicită, —
Dar în dreapta, dar în stânga, dar în sus ca și în jos
Ei mișcatu-s'au zadarnic... — totu-a fost făr'de folos.
Astăzi, ars e al meu suflet de o rea dezamăgire...
Ce e drept, — mai multă carte știu ca 'ntreaga omenire...
Medici, filosofi ori preoți i-am lăsat în urma mea,
Indoeli, prejudecată, să mai am nu s'ar putea,

Și 'ngrozire, nici de oameni, nici de draci, nici de nimica...
Dar iubirea de-opotrivă părăsindu-m'a cu frica.
Dacă știu ce-a ști se poate, bucuriile-mi s'au scurs.
Și torentul cald de zile nu'și întoarce al său curs...
Totul e zadărnice, amăgire și nimic...
Ca cei mari mă simt de mare, și ca micii sunt de mic.
N'am lăsaie, nu mă bucur de vre-un bine, de vre-o slavă...
Mai de plâns sunt ca un câine... Beau tot fiere și otravă...

(Pauză).

Doar magia îmi rămâne s'o mai cerc, — voesc să știu
Dacă spiritu-mi va spune Dumnezeu că este viu ;
Adevăru 'ntreg să'l aflu este ținta ce râvnesc,
Cu ce se-află scris la carte nu mai vreau să m'amăgesc.
Vreau prin cuget Universul să'l străbat în înălțime,
Să'l măsoar în adâncime și să'l treer în lărgime...
Ori-ce taine, ori-ce forțe s'ar afla coprinse'n el
Intocmesc, de azi nainte setea mea, și al meu țel...

(Către fereastră).

Lună dulce și tăcută cu lumină argintie,
Mai aruncă-ți o privire și cea ultimă să fie
Peste vechea zbućumare ce cutremură-al meu piept, —
Tu'mi știi nopțile pierdute de nebun și de 'nțelept...
Peste cărți și pergamente aplecat fără 'nctare
M'ai văzut până la ziuă în aceeaș aiurare...

(Pauză).

A ! hârțoage blestемate ! — lună dulce, — scumpa mea,
Să mă 'nalț până la tine cum de multe ori aș vrea,

Să plutesc de-asupra nopții, peste lumea ta de astre,
Peste peșterile-ți negre, peste văile-ți albastre,
Și dansând, din nou impuber, printre raze de argint,
Bătrâneța mea prin forța tinereții s'o desmint, —
Iar pe iarba ta suavă să'mi refac o viață nouă
Din argintul tău fluidic și din rumena ta rouă.

(Pauză).

Vai, dar nu: realitatea e'ntre-aceste ziduri vechi
Printre care umblă șoareci strecurându-se perechi,
Ziduri ce, 'nauntru lasă abia luna să străbată
Cu un petec mic de-albastru zmulș din doma înstelată.

(Pauză).

Oh! priveliște posacă! — Peste tot sunt numai cărți...
Pergamente 'ngălbenite, astrolabe vechi, și hărți,
Sau pahare, sticlărie, și unelte ruginite,
Mese rupte, și catedre pe trei sferturi putrezite, —
Moștenire strămoșească! — Iată 'ntregu-mi univers!
În zadar se scurse timpul negrăbit în al său mers,
Nu cunosc nimic din viață... deci, nu este de mirare
Dacă tâmpla mea zvâcnește, dacă pieptul meu tresare,
Și mai trebuie 'ntrebarea să mi-o pun, de ce suspin
Când veninul mi-arde 'n suflet și-am în inimă un spin,
Când născut am fost de viață pentru viață, — și mormântul
L'am închis de viu asupră'mi pentru-a-mi fi de veci vestmântul..
Pretutindenî împrejuru-mi, iată, zac putreziciuni,
Oase, stârvuri tăbăcite, scrum de vechi deșertăciuni...

(Pauză).

Ah, sublimă ciocârlie, suflet alb răpit de ceruri,
Rupe lațul ce te leagă, și afundă-te 'n misteruri.

(Ia o carte in-folio).

Da! — Aci e cartea veche scrisă chiar de Nostradam,
Fie-ți dânsa călăuza... E credința ce mai am.
Ațintește-a ta privire peste-intreaga veșnicie
Și din spiritul ce-o umple fă a ta filosofie...
Vei simți atunci în tine năvăliri de forțe noi
Și vei fi atunci cu zeii sau vei fi dintre eroi.
Nu cerca să poți enigma s'o deslegi prin cele scrise

(Arătând pe carte)

Despre-aceste vagi simboluri, ci aruncă-te 'n abise.

(Pauză).

Haide! Sunt cu voi alături ne'ntrupate 'nsuflețiri...
Dacă nu sunteți năluca unor simple 'nchipuiri
Imi veți da răspunsul vostru...

(Deschide cartea și se nită la semnul cabalistic al Macrocosmului).

A!... Extază nesfârșită,
Macrocosm, — de-a ta emblemă e făptura mea răpită.
Cufundat sunt într'o mare de plăceri, — mă simt schimbat.
Sunt tot eu, și altu'n mine pare-acum că s'a 'ntrupat.

(Pauză)

Ce virtute se ascunde în această 'nfățișare,
Căci privind-o, eul însuși cade 'n propria'i uitare,
Iar un altu 'n locu-i naște, și acesta, mai deplin :
Soare nou, de aur vesel pe al vechiului declin.

(Pauză ; uitându-se pe carte).

Dumnezeu creat-a oare semnu-acesta de magie
Spre-a ne da o vie rază din a sa mărinimie,
Sau e omul care singur e prin sine Dumnezeu ?
Intunerecul orbirii a pierit din jurul meu...
Tot ce è, — mi se supune și 'ncep haosu-a'l pricepe :
Cum nimic nu se sfârșește, și nimic cum nu se 'ncepe,
Cum mișcarea vieții este peste tot, și nencetat...
Și cuvintele de taină ce mi-a spus un învățat :
«Lumea spiritelor nu e cum o judeci, — o problemă...
«Ți-este mintea înorată sub a vârstei diademă...
«Dar curaj, discipol tânăr, vor veni acele zori
«Când coprinde-vei în suflet ale-adâncului comori.

(Privește seminul).

Oh, cum tot se mișcă 'n haos : soare, stele, cer și lună
Intocmind a veșniciei armonie împreună.
Cum coboară mii de forțe ! Cum se urcă ! Cum revin !
Cum din amfore de aur varsă-al vieții dulce vin...
Cum, cu aripi fremătânde, umplu cerul de-o vibrare
Ce se face tot mai blândă sau ce crește tot mai tare.
Sânt spectacol ! dar... cădere pentru mine, căci nu pot
Să strâng firea toată 'n brațe și al ei să fiu de tot.
Să m'adăp cu viul lapte care'i face nemurirea,
Tinerețea, — prea puterea, — frumusețea, — strălucirea.

(Pauză).

E zadarnic! zac pe țărmlu apei largi, o celebrez
Și nu pot cu-o picătură setea mea s'o-îndestulez.

(Reia cartea).

Ah, dar iată! Semnu-acesta are forțe mai depline —
Viu pământ, e al tău spirit ce se află lângă mine,
Simt de-acum fiorii magici de-aripări, de fremătări,
Și un fluviu prin artere de suave îmbătări...
E o flacăre cum este cea din vinuri spumătoare...
Mintea mea se limpezește, e din nou cutezătoare
Și să port mă simt în stare pământeștile dureri,
Bucuriile supreme și supremele plăceri,
Pot să 'nfrunt furtuna vieții și a gândului furtună, —

Dar pe frunte-mi nori se-adună,

Cerul tună,

Luna moare,

Lampa mea fâlfâetoare

Piere 'n aburi deși și groși.

Ochi fatali și fioroși

Mă fixează, mă pătrund

Până 'n fund...

Roșii fulgere sclipesc,

Sabii, sabii, mă orbesc,

O suflare rece, rece,

Prin tot corpul mă petrece.

Spirit aprig, te simt bine,

Ești aci, ești lângă mine,

În tot sufletu-mi tresari
Ca o mare agitată...
Ești, — arată-te, — apari !
 Negrul Acheron
Chiar de-ar fi să'l trec îndată,
O voesc, — o cer, — ordon.

(Spiritul apare într'o flăcără).

SPIRITUL

Cine — și de ce mă chiamă ?

FAUST

O ! vedenie grozavă !

SPIRITUL

Invocarea ta se scurse arzătoare ca o lavă,
Răscolit-a tot văzduhul, — deci privește-mă !

FAUST

De loc

Nu mă pot uita la tine, — ești de beznă și de foc.

SPIRITUL

Și rugatu-m'a el singur să răspund la-a lui chemare,
Iar de față când se află ce-a dorit cu însetare,
Iată : spaimă mistuește chiar pe omul ce-a urcat
Mai presus de ceilalți oameni, și trufia și-a uitat.
Ha ! și unde e-îndrăznețul care-o lume-închipse
Și trăia închis întrânsa : vis semeț răpit de vise ?.

— Faust te chiamă, ori un altul îl zăresc 'naintea mea? —
Te-avântași prin corp și suflet și ceruși a mă vedea
Iar azi tremuri ca un vierme până 'n fundul vieții tale...
Te privesc, — întorci privirea. 'Naintează, — te tragi din cale.

FAUST

Eu s'am teamă de-o nălucă? Nu, pe viul Dumnezeu!
Faust sunt *eu*, chiar eu, — nu altul; — și egalul îți sunt eu.

SPIRITUL

Din zorii dimineții,
Prin valurile vieții
Mă urc sau mă cobor,
Plutesc peste tot locul,
Pământu'l înfășor :
Sunt aerul, sunt focul,
Coprind în mine toate,
Sunt cântec, — sunt avânt —
Sunt leagăn, — sunt mormânt —
Sunt tot ce-a fi se poate.

IMN LA SATAN

IMN LA SATAN

Satan, fermecător Satan, proteu ce ești ascuns în toate,
În iadul tău primesc să ard, fiindcă altfel nu se poate;
Te-ador, Satan, fiindcă tu ești zâmbet, rază și culoare,
Ești cugetări și ești simțiri, ești aur, vin, cântare, floare, —
Ești tot ce e ispititor: plasticități de corpuri goale —
Și sbor spre cer — și voluptăți ce sunt titanice răscoale...
O! singur zeu — fiindcă rău — iar răul singur este forță —
Al tău e'ntregul Univers, plecat sub sabia și torță...

Când ai lipsi, ar fi tăcerea și nemișcarea și robia...
Satan, — oh! Iartă-mi neghiobia.

Satan, fermecător Satan,
Nemilostiv, cum e dorința,
Și ager, cum e iscusința,
Tot mai activ din an în an;
Semeț cum este biruința...
Satan, dorință de știință,
Satan, dorință de frumos,
Satan, voință și putință,
Pe-altarul tău mă-aduc prinos...
Jos, Jos fățarnicia...

Când ai lipsi, ar fi tăcerea și nemișcarea și robia...

În ochi adânci când schinteezi, pe buze roșii când răsufli,
Averi de-avari le risipești prin simțuri reci furtuni când sufli;
Înnebunești pe prea cuminți ce stau tâmpiți de 'nțelepciune
Și schimbi de-odată în focar ce-a fost mai stins ca un tăciune.
Tu care culci sub sărutări în silnicia ta sublimă
Pe crinul fraged ca să smulgi beția rară printr'o crimă,
Oh !.. singur rodnic peste tot, căci spargi a cerurilor boltă
Și plumb topit în ea țijnești a vieței aprigă revoltă,
Satan, — oh ! iartă-mi negliobia.

Arhangel de-aur și de foc,
Ce 'nsemântezi Dumnezeirea,
Urmându-ți vecinic siluirea
Din timp — în timp, din loc — în loc,
Și ce-o supui să-ți rabde firea...
Satan, ne'nviușă bărbăție,
Adolescent în orice timp,
Urmează-a ta împărăție
Și prăvălește-ori ce Olymp...

Când ai lipsi, ar fi tăcerea și nemișcarea și robia...
Oh !.. Iartă-mi, iartă-mi neghiobia.

CASTELUL

CASTELUL

Castelul în ruine domnește peste vale...
Din turnuri retezate se-împrăștie o jale,
Și stema ce pe-ori-cine să 'nfrunte cuteza,
Mâncată e de vânturi, de soare și de apă,
Iar vremea ce tot curge o șterge și o crapă —
Din ea rămas'a numai un leu, — un coif, — ș'o za.

Sub bolți încenușate păiajenul își țese
Dantela lui subțire din fire lungi și dese ;
Căminul zace'n umbră posac, — iar de pereți
Abia se țin ici-colo din cuie să nu cadă
Portrete 'ncondeiate în timpuri de cruciadă
Ce sparg întunecimea cu ochii lor semeți.

Un biet vătaf de curte, bătrân ca lumea vechie,
Povești turburătoare îți spune la urechie :
El a slujit străbunii baronilor de azi...
El a văzut castelul în vremuri uimitoare :
Născut în alte zile, creșcu sub un alt soare :
Vlăstare fără viață au dat din 'nalții brazi.

D-ar fi să 'l crezi, când luna prin geamuri s'oglindește,
Și flori de-argint și aur pe lespezi răspândește ;
Când bate orologiul de două-spre-zece-ori ;
În ultimul răsunset al mezului de noapte,
Pe săli și coridoare aleargă fel de șoapte,
Și curțile răsună de cai rânchiezători.

Văzut'a el de-asemeni, în sala de serbare
Că sub cotlonul vetrei s'aprinde un foc mare ;
Apoi, văzu și chipuri din cadre coborând
Că 'și scutură dantela manșetelor, de praful
Pe care l'a pus timpul, și l'a lăsat vătaful
Și țintă că se uită în ochii lui pe rând.

Să 'și capete ertarea ușor află puterea
Căci dușii de pe lume, mai toți, sunt buni ca mierea ;
Iar ei, sub polecandrul din mijloc s'așezau,
Turnând năluci de vinuri în cupe vecinic goale
Pe când, băieți de casă le dau grăbiți ocoale
Cu umbre de bucate din care nu gustau.

Vătaful spune multe, și chiar, — băsmiri ciudate !—
Că 'n nopți schinteietoare de crini înbălsămate,
Un tânăr, — smeu năprasnic cu ochi ce sorb și mint,
Pustiu adesea lasă pervazul cadrei sale
In timp ce alba zână din apa de pe vale
Sub lună 'și stoarce părul în râul de argint.

Castelul are multe povești ce te minună
Dar castelanul de-astăzi le crede o minciună,
Și, când îl văd străbunii în zale îmbrăcați,
Roșesc, din înălțimea portretelor auguste,
De strâmta redengotă cu mâneci înguste
A celui care 'și zice nepot de cruciați.

Și timpul care vecinic clădirile le sapă
Apasă peste turnuri, le pleacă și le crapă,
Intinde pe creneluri, pe ziduri și pe porți,
Din mușchiul de paragini o fină țesătură
În care tot trecutul s'ascunde 'n umbră sură,
Precum s'ascunde 'n frunze un trist locaș de morți.

V A S U L

Doamnei Maria Pillat
Născută I. C. Brătianu.

V A S U L

Doamnei Maria Pillat

Vasul e de aur virgin schinteiat cu plăci de nacră,
Încrustat cu pietre scumpe, svelt, dar trainic ca un bronz;
Și, coprindă ambrozie sau poșircă de vin acru,
Dea beția desmățării sau extazul unui bonz,
Vasul e de aur virgin, sculptural, sublim și sacru.

Floare-aproape nereală se înalță hĕratic,
O splendoare ca de soare răspândește împrejur,
Magistral și rece vecinic, deși viu ca un jeratic,
Nu e simț sub al său farmec să-i mai poată fi sperjur...
Floare-aproape nereală se înalță hĕratic.

Gestul lui e o minune, gura lui, rubin și perle,
Corpul tot, plasticitatea unor zile ce s'au dus,
În gâtuleju-i paseri rare se îngână'ncet cu merle,
Ș'ori-ce limbă amuțește, ș'orice suflet e sedus...
Gestul lui e o minune, gura lui, rubin și perle.

Să bei viața'n el e dulce sau să bei sleirea forței...
Dar ascundă sau Tenèdos, sau otravă și puroi,
Chio roșu, sau miresme, — meargă tot în voia sorței, —
Când e vasul de-aur virgin,... moralistul e greoi,
Și în fond, se bea tot viață chiar când bei balsamul morței.

DANS DE EFEB

DANS DE EFEB

— MOTIV DIN GILKINS —

Nud, din vestminte burgeze,
Mai svelt și mai blond decât Pheb,
Răsare superbul Efeb
Un joc sglobiu să danseze.

Verzi palmi în jur predomină,
Și el, feminin și viril,
Muiat în luciri de beryl,
E 'ntreg sedef și lumină.

Dar pofte în umbră 'ncordate
Fluidice brațe lungesc,
Și marii săi ochi se lărgesc,
Și 'n ei, ard flacări ciudate...

CORABIA

C O R A B I A

Ua țarm corabia oprită
E ninsă de zăpada lunei
Și marea tace odihnită
De biciuirile furtunei.
Catarg și pânze argintate
Abia ușor sunt legănate...
Magia nopței este sfântă...
Verzuiile unde dormitează,
Novicii rād... — Cârmaciul oftează,
Matrozii melancolic cântă.

Orașul întreg schinteiază
Cu felinarele aprinse...
Musicele vesel vibrează,
Curse priveghiază 'ntinse.
Novicii în port se coboară,
Spre râs și petrecere sboară :
Răscoala etăți-i frământă...
Safire pe ceruri lăcrimează, —
Din cap mișcând, cârmaciul oftează,
Matrozii melancolic cântă.

MĂNĂSTIREA

MĂNĂSTIREA

L.

Mănăstirea 'și doarme moartea lângă țarm de Acheron...
Oglindindu-se în undă, stâlpi ș'arcade se confundă,
Pe când clopotu'nviază trăgănat și monoton
Un fior ce din aramă sboară'n lung și'n larg pe undă.

Pretutindini e'ntuneric, neagră moarte pretutindini... —
Sub uitare, ca'ntr'o vatră, zace-al traiului transport ;
S'au dus patimile toate, — voci de tunet sau de grindini, —
Lângă glaucele ape mănăstirea e un port.

II.

Dar tăcere : rugăciunea, și un disc în noaptea brună... —
Limbi bronzate graiul ritmic îl propagă împrejur,
Tinichiaua de pe turnuri albăstrită e de lună
Ș'a bisericei nălucă își dă brânci în clar-obscur.

Tot așa se naște'n mine, sub mister, o frământare... —
Oh! simțire, te crezusem întinată pentru veci,
Și afară din Gomora te-asvârliși prin o sfortare
Spre-a'mi repune-argint în suflet și un psalm pe buze reci.

III.

Și deci iată că de lapte se fac glaucele ape,
Balta mucedă e toată fărmeceat mărgăritar,
Iar pe vechiul zid pe care liliacu-atârnă grape,
Licăriri de pietre scumpe licurici sglobii presar.

Iată însă și rogozul că'nprumută-o voce clară
Și'nstrunează profeția unei magici bunătați,
Ce'n toți timpii și'n tot locul priveghiază tutelară
Ca o stea ce strălucește din adânci eternități.

IV.

Biată inimă pe care o crezusem pe veci moartă,
Invierea, și în tine, schit de taină, a tocat,
Și sub lacrima lunară, — strop de rouă'n orice soartă, —
Flori de-argint albesc în cerul unui trai întunecat...

Iar în vraja răslețită, schinteiază taina rară
Că'n afar' de clipa vieței sunt sublimele-aurori,
Că din iarna'nghiățătoare naște calda primăvară,
Și că giulgiurile morței sunt drapări de'nvingători.

CAMEE

I.

CUVÂNTUL

Cuvântul nu costă nimic...
Pe om poți ușor să-l supui,
Promite oricè și oricui
Și fă-ți din dușman un amic.
Cu vorbe un Wertheim descui :
Fii mare, dar zi că ești mic :
Cuvântul nu costă nimic!

II.

NU TREBUE

Nu trebuie filosofie
Nici carte prea multă în lume...
Profită de-a ei nerozie
Când caută să te sugrume :
S'aduni cât de mare-avuție,
Să aibi cât de mare renume
Nu trebuie filosofie !

III.

CINSTITULE

Cinstitute, trist visător,
Iți lași copiii sărmani,
Ești singur, un biet cerșetor
Cu fruntea brăzdată de ani...
Stomachul ți-e gol și n'ai bani,
Și vai! ești nemuritor
Cinstitute, trist visător!

ROMANȚĂ

ROMANȚA.

— DIN ZSHOKKE —

De pe-a lui buză zâmbitoare
Răpită è a vieței floare...
Dușmanu 'n luptă l-a ajuns,
Un fer în coastă l'a străpuns.

Acum, durerea când nu-l frânge,
Copilă dragă, nu-l mai plânge...
Pe-o piatră capul 'și l'a pus
Și pe vecie doarme dus.

CÂNTECUL PLOAIEI

CÂNTECUL PLOAIEI

Plouă, plouă, —
Plouă cât poate să plouă.
Cu ploaia ce cade, m'apasă
Durerea cea veche, — cea nouă...
Afară e trist ca și 'n casă, —
Plouă, — plouă.

Plouă, plouă, ... —
Plouă cât poate să plouă... —
Zadarnic vor cântece clare
Ca florile umezi de rouă
Cei vecinic scutiți de 'ntristare... ---
Plouă, plouă.

Plouă, plouă... —
Plouă cât poate să plouă... —
Ființa mea și simțirea
Sufăr și plâng amândouă...
Viața 'și urmează 'ndârjirea... —
Plouă, plouă.

Plouă, plouă, —
Plouă cât poate să plouă...
Rapănă 'n geamuri ca 'n tobe...
Spintecă inima 'n două
Cântecul ploaiei de cobe... —
Plouă, plouă.... —

PSALMI MODERNI

— SERIA II —

D-lui Mihail Popescu.

N'AM ÎN CERURI

D-lui Mihail Popescu

1.

N'am în ceruri nici o stea...
Soarta mea e soartă rea,
Am pierdut orice credință
Innecată 'n suferință,
Am pierdut orice putere
Nimicită de durere;
Însă viața nu-'mi blestem
Și nici moartea nu-mi-o chem;
Fără scop trăiesc în lume:
Nu mai sunt decât un nume,
Nu mai plâng, nici nu mai gem,
Iar coprins de griji amare,
Nu mai sunt decât răbdare...

N'am în ceruri nici o stea.

DOAMNE TOATE . . .

II.

Doamne, toate sunt prin tine :
Și averea, și puterea,
Fericirea, mângâierea:
Ce ne trebuie știi bine.
Dai cu dreaptă socotință
Mulțumiri și suferință:
Lui Isus i-ai dat o cruce
Căci știai c'o poate duce ;
Când dureri ne dai și nouă
Ne dai plânsul ca o rouă ;
Când dai marilor putere,
Nu le dai nici o plăcere,
Când dai răilor cruzime
Dai blândețe la victime.

Ești puterea înțeleaptă
Și justiția cea dreaptă;
Fă oricând ce vrei din mine.

Doamne, toate sunt prin tine...

M'AM UITAT

III.

M'am uitat la fericiți . . .
I-am văzut nemulțumiți :
E oricè zădărnice.
Cei pe care 'i vezi în slăvi
Adăpați sunt cu otrăvi ;
Cei trăiți în sărăcie
Plâng pe-a lor nemernicie ;
Cei mai mândrii împărați
Sunt de chinuri sbuciumați :
E oricè zădărnice.
Vai, născut ești să trăiești
Ne'ncetat să pătimești :
Fii frumos, fii sănătos,
Ești de-acelaș vierme ros ;

Traiul crud și ne'mpăcat
Te sfăramă ne'ncetat,
Să te soarbă are pripă,
Nu'ți dă pace de o clipă.
Bogăție, sărăcie,
E oricè zădărnice.
Sănătate, tinerețe,
Minte, suflet, frumusețe,
Tot ce-a fost, ce-are să fie,
E oricè zădărnice.
Fiți trăiți, dar nu doriți . . .

M'am uitat la fericiți.

RIMELE CÂNTĂ PE HARPA

RIMELE CÂNTĂ PE HARPA

Rimele cântă pe harpă : — ușor un sbor se svonește
De paseri albe ce freamătă, — și, dimineața domnește.
Ulmul, salcâmul și plopul se auresc... — Iși șoptesc, — se iubesc.

Rimele cântă pe harpă : — limpede curge izvorul,
Blondă e toată idila, — blond e pe vale păstorul...
O! dimineață! O! viață! Sufletul ce se avântă, cântă,

Sufletul ce se avântă, cântă cu frunză, cu apă,
Și cu parfumul din floare de închisoare se scapă,
Urcă, esență divină deplină, și pur s'absoarbe'n azur.

DOR ZADARNIC

DOR ZADARNIC

Eumed cimbrul pe colină,
Măceșii par o florărie,
Sorgința râde cristalină, —
Ești tu, ești tu copilărie!

Din roze ceruri ciocârlia
Svonește cântece semețe,
Domnește'n toate veselia, —
'Napoși venit-ai, tinerețe!

Dar ce è vis, e o nălucă...
Rămân cu trista mea nevroză,
Cu dorul meu nespus de ducă,—
Spre riul blond, spre ziua roză.

LUI CETALO POL

LUI CETALO POL

Străvezie palpitare de noblețe sufletească,
Scump copil furat de moarte într'un gest fărmeător,
Barca soartei când te duse peste granița lumească
A schimbat pe 'nvinsul jalnic în măreț învingător.

Liliac cu flori anemici, veștejit în primăvară,
Chipul tău îmi rezîmbește ș'ale vieții tale zori
De cum Mai reînviază cu blîndețea lui solară
In potirele timide ale fragedelor flori.

Ți-a fost crudă intruparea, și ai plâns cât nu se poate, —
N'ai știut nici chiar simțirea ce în mine-ai deșteptat, —
Însă cel puțin mormântul te-a scăpat acum de toate,
Ș'a lui pace te păstrează liniștit și mângâiat.

LEVKI

LEVKI

I.

De sidef și de-aur roșu sub al cerului azur,
Svelta insulă apare și sporește, minunată,
Sărutată când de valuri, când de vânturi asaltată
Printre-ocolul spumei albe,—crini regali jur-împrejur.

Peste-al țărmurilor silix palpitează-o 'nflăcărare,
Via purpură de sânge a solarei agonii;
Mări flamanzi prin aer sboară spre-ale visului domnii:
Un imperiu de spațiu fără legi și granițare.

Ancorează marinare ! — Iată : noaptea s'a lăsat... —
Și tu stâncă solitară, fii cu brațele deschise :
Ți sunt frate, căci ca tine sunt și culme și abise,
Și-ți aduc un corp în sdrențe și un suflet ultragiat.

II.

Seară palidă, și 'n ceruri ochi de îngeri plini de raze... —
Adierea își ascute fremătările pe stânci,
Se iuțește, se 'ntreamează, mișcă unda și-'i dă brânci
Până ce 'n galop o pleacă de-a 'ncălcare pe talaze.

Și ca orgă colosală geme tot, — se vaită tot..
Isbucnește-o disperare strigătoare către astre
Ce zâmbesc din pacea naltă a țăriilor albastre
Unde plânsul nu se varsă, nici suspine nu se scot.

Strălucitule Apolo, scut în contra răutății,
Ajutor îmi adu grabnic răzbunându-mă de trai,
Și din pacea mea răpită, și din stinșii ani de Mai
Cel puțin fă o licoare pentru cupa zeității.

III.

A speranței mângâiere mă re'nfășură treptat...
Simt prea bine, buna zee că e'n zarea depărtată,... —
Marea cântă și 'nflorește iar din unda spintecată
E Diana ce-o precedă pe talazul fermecat.

Și vibrează cer și apă... — Fire, om și provedință
Sunt din nou iar bunătate, — imn din veacul legendar,
Și din trunchiul mort cum naște viața verdelui lăstar
Din coșciug închis aproape iese sbor de biruință.

Oh! și visul meu e tocmai c'ale undei legănări...
Sîdefat e cu nuanțe, ghirlandat de rose albe... —
Alabastrul frunței sale întrunește crini cu nalbe
Ce'n potire hîeratici poartă mistice 'nbătări.

IV.

Lună! fin e însă tortul de pe fusul tău de aur,
Și divin e sentimentul ce măriți cu valul roz
Când zefirii cântă 'n sistru ori în flaut de rogoz
Cu magii de filomelă și cu trêmolo de graur.

Toată zarea depărtării e un viu mărgăritar
Sub stelara radiere a zîmbirilor de Sfinge ;
Dar din vreme 'n alta strigă și se vaietă Siringe
În imensa desolare de pe țărmul solitar.

Căci voind a lui s'o aibă, — nimfa blondă ori cât plâns-a,
Fu în trestie schimbată de neșătiul lui Pan,
Și a lui, fără speranță, a rămas din an în an,
Iar surorile, zadarnic, brațe albe 'ntind spre dânsa.

V.

Sub troiane de ninsoare zace stîncă, zace val...
E 'nflorirea fără seamă de zăpadă selenară,
Ce prin aer se propagă ca un vis de primăvară
Ce-ar zîmbi din flori de piersic și răsunset de caval.

Coronată cu zambile, cu narcise presărată,
Catifea sau țesătură de brocart muiată'n fir,
Verdea undă ce ici-colo e un aur de Ophir
Se rostogole alene de fiori cutremurată.

Prin văpaia azurie, ca schintei din ochi de bard,
Nuferi candizi, viorele, flori albastre de cicoare,
Fulgerări de luciole, — giuvaiere mișcătoare, —
Joacă'n raza luminoasă a electricului fard.

VI.

Și chiar sufletul meu este rază, cântec și magie!
Și colorile din juru-'mi, nimb al cerului divin,
Le beau sacra voluptate ce mă'nbată ca un vin,
Iar întreaga mea făptură e întreagă armonie.

Vai de răi! fără'ncetare de-al lor aur torturați, —
Chinuți de conștiință, — îngrijați fără'ncetare, —
Pentru ei natura vecinic farmec n'are, — voce n'are,
Și sub stele sau sub soare trec ca morții de'nghițați.

Rară gemă, — blondă Lewki, — stâncă unde niciodată
Nu s'a pus cămin statornic ci cămin întâmplător,
Schinteiază tot mai dulce, și aruncă pe-al meu dor
Un reflex din nalta pace de sub bolta-ți înstelată.

MĂRGELE DE OLT

I.

HORA DE PAȘTI

Zori de zi s'au revărsat,
Toba bate, bate 'n sat,
Că Christos a înviat
Toba baté, bate 'n sat.

Dibla 'i trage cânteci noi
Iar cimpoiul suflă 'n foi...
Vin flăcăi, cu trei, cu doi,
Iar cimpoiul suflă 'n foi.

Numai fluturi și panglici,
Fete mari și fete mici,
Se înfig printre voinici,
Fete mari și fete mici.

Ouă roșii le ciocnesc...
— Ce ți-e neamul creștinesc! —
Hora, hora o lărgesc... —
Ce ți-e neamul creștinesc!

Buze rumeni ard în foc...
Es perechi, perechi din joc,
Inșă altele 's la loc... —
Es perechi, perechi din joc...

Paște sfânt ce bucurați,
Face-ne-ați cu toții frați...
Cobze, nai, viori, cântați... —
Face-ne-am cu toții frați!

II.

DOINA CIOBANULUI

■ ■

Oltul curge printre văi,
Dorm și buni și dorm și răi,
Dar să dorm de vreau și eu
Nu mă lasă dorul meu.
Vântul suflă foile...
Paște-ți, Niță, oile!

Oltul curge, vremea trece,
Bate-austrul tot mai rece...
Cum e codrul de cernit
Imi e sufletul 'nnegrit.
Paște-ți, Niță, oile,
Vântul suflă foile!

Când venea la neica 'n poală
Să 'i descânte el de boală,
Inflorea 'n zăpadă crini
Și eșeau răsuri din spini...
Vântul suflă foile, —
Paște-ți, Niță, oile!

III.

DOINA SĂRĂCIEI

Oh, de ce n'avui noroc
Să mă nasc un dobitoc,
Să mă ducă unde-or vrea
Făr' să știu de soarta mea,
Să mă ducă la tăiere
Făr să știu de junghiere.

Maică, măicuțița mea,
Ce 'mi făcuși tu viața grea ?
Ce rău îți făcui eu, maică,
Ce rău îți făcui eu, taică,
De mă scoaserăți pe lume
Ori din dragoști, ori din glume ?

Că n'am, maică, ce să fac,
Că n'am, taică, cum să 'npac
Dorul meu cu lumea rea
Și e sărăcia grea...
Lung și-a jale câinii latră
Și copiii 'mi plâng în vatră.

Și ce să mă fac eu, — ce?
Că scăpare nu mai e...
C'am vândut velinți și țoală
Și n'am ce mai pune 'n oală...
Nici malai n'am să-l înmoi
Și e vremea de apoi.

DIALOGUL MORTILOR

DIALOGUL MORȚILOR
CEL ÎNTRE CARON ȘI MERCURIU
IN CARE VORBESC ȘI ALȚI

Dedicat M. M. L. L. pământești din
toate țările; Excelențelor ministeriale
și ministeriabile; autorilor filosofi și
nefilosofi; avuților; tuturor care se
află în situațiuni strălucite; celor
mândri de frumusețea și puterea lor
fizică; în sfârșit, tuturor vanităților
omenești.

CARON

Cu toți în stare proastă ne-aflăm, precum vedeți,
Căci putredă e luntrea și loc în ea n'aveți.
Veniți prea mulți de-odată și prea cu lucruri multe,
Dar Caron nu e încă nebunul să v'asculte.
Corabia-intr'o parte de-ar fi a se pleca
Ne-am duce 'n fundul apei și toți ne-am îneca.

MORTI

Ce oare-atunci să facem spre-a trece cu înlesnire
Să nu mai fie stavili și nici primejduire ?

CARON

Ușor : — Pe țărmu-acesta lăsând în urmă toate.
Un om să treacă altfel de-altminteri nu se poate.
Mercurie, urmează cum zilnic ai făcut,
Și nimeni să nu intre decât cum s'a născut.

MERCURIU

Dar cine e acesta mai slab ca o părere ?

MENIP

Sunt eu... — Și iată-mi bățul : mi-e singura avere...
Mantaua n'am adus-o cu mine, căci n'aveam.

MERCURIU

Menip, ești de ispravă precum te și credeam ;
Deci intră și la locul de-onoare te așează
Să poți privi în pace la câți se 'nfățișează. —
Ce nume poartă însă acest băiat frumos ?

UN MORT

Harmòleu din Megara vestitul drăgăstos,
A cărui sărutare aprinsă sau ușoară,
Dând viață de-o potrivă făcea cât o comoară.

Femeile'l iubiră și... cine nu'l iubea ?
Pe buze-i o beție de-ambròzie se bea...
Slăvit era de oameni, de soartă și de Muze.

MERCURIU

Ei ! tinere, depune pe țărni aceste buze,
Obrazul fraged, — părul de aur, — ochii vii... —
Așa. — Acum e bine și poți la noi să vii...
Văd însă... — Cum se chiamă această lighioană
Cu purpură pe umeri, pe cap purtând coroană ?
Ea face pe trufașa pieziș privind la noi.

UN MORT

E Lampic, și e craiul Gelonilor.

MERCURIU

Apoi,

Prietene, ia lasă mândria la o parte
Și purpura din umeri aruncăți-o departe.

UN MORT

Cum ? Goi vrei să rămână chiar regii cei mai nalți ?

MERCURIU

Aicea regi nu se-află, ci morți ca și ceilalți.

UN MORT

Oh ! cel puțin de mine aiți milă, și din toate
Dă-mi voie să iau numai vre-o două...

MERCURIU

Nu se poate.

Desbracă-te de grabă de-orice deșertăciuni,
Mândrii, — cruzimi, — zăvistii, — mâinii, — bârfiri, —
[minciuni...

Ești gata? Da? În felul acesta poți intra
Și șezi cu toți alături ori cât te-ai supăra.

(Către ceilalți).

Acesta, — cine este?

UN MORT

Damasias, atletul.

MERCURIU

E cam prea larg în spete, i-o spun cu tot regretul.
Aidi! leapădă-ți și carnea, și mușchi cei prea groși,
Și marea dibăcie și ochii firoși... —
Din gloria spre care mergeai ca spre un far,
Aplause, coroane, — oricè, să lași afar.

MORTUL

Acum sunt ca toți morții, privește-mă...

MERCURIU

Prea bine. —

Dar tu, oprește, Crăton, de vorbă am cu tine...
Pe țărni, averea lasă-ți, și luxul nebunesc,
Străbunii ce pe buze-ți mereu se întâlnesc,
Noblețea, — orice titluri, — și orice vanitate, —
Inscripții pe plăci de-aur, — statui în bronz turnate,
Și însuși uriașul granitic cenotaf
Pe care schinteiază plătitul epitaf.
Acele lucruri toate așa de greu atârnă
În cât, chiar amintirea, mai grea e ca o bârnă...
La fund, a noastră luntre ar duce-o numai ea...
Pe gânduri stai degeaba.

MORTUL

Te-ascult, deși n'aș vrea.

MERCURIU

Așa te voi, firește. — Dar iată una lată
Ce nagodă e-aceasta cu arme încărcată ?

UN MORT

Eu, nagodă ? viteazul și strajnic căpitan
Al cărui nume groaza o duse în dușman ?
Privește-aceste arme ce 'n lupte schinteiară :
Fac parte din trofeul ce'mi fu 'nălțat de țară.

MERCURIU

Aruncă-le... — zadarnic spinarea ți-o 'ncovoaie :
Aici nu sânt nici certuri și nu sunt nici răsboaie.
Trofeele aicea n'au rost. — Acestă-l-alt
Ce om să fie însă? Vre-un spirit mai înalt
De sigur, căci sprânceană și-o ține încrunțată
Și pare a-i fi mintea cu totul încordată.

MENIP

E marele filosof și critic renumit.
In fond e șarlatanul ce-a fost mai iscusit
Fiindcă să înșele putu mai cu 'nlesnire
Aci prin îngâmfare, aci prin lingușire.
Desbracă'l, cercetându'l cu chiar privirea ta.

MERCURIU

Zei mari! câte nimicuri ascunde sub mantă.
Și câtă îndrăzneală, — și câtă flecărie...
Ce vicii păcătoase, — și ce ipocrizie...
Câți termeni goi de cuget! — ce josnice simțiri...
Ce pismă de nemernic... — câți saci de uneltiri...
Ce jalnică târire... ce ură pentru-oricare
Gândire mai înaltă sau zbor de suflet mare!...
Calabalâcul ăsta fă bine să mi-l lași
Că nu l'ar duce-o luntre cu treizeci de vâslași.

MENIP

Ha! Ha!... le lași pe toate?

MORTUL

Ca ceilalți: — de nevoie.

MENIP

Dar tot e lung la limbă: Scurtează-i-o, — pe Joe!
Și pentru-a nu-și mai duce nici capul în proțap
Treci foarfecile tale prin barba lui de țap.
Cu dânsa mai cu seamă această tivgă goală
Putut-a să'și dea ifos în lume și în școală.

MERCURIU

Că nu le am la mine îmi pare foarte rău.

MENIP

În schimb, sub laviți zace uitat, un herestrău.
Pe marginile luntrei, ce fercheș ți l'aș face...
Mercurie, pe mână mi'l dai?

MERCURIE

Fă cum îți place.

MENIP

Acum, privește'l!

MERCURIU

Este cu chip mai omenesc.

MENIP

Să-i iau și din sprinceană ceva ?

MERCURIU

Mă învoesc.

MENIP

Dă drumul și motoașei ce-ascunzi la subțioară...
Duhoarea otrăvită dintrânsa se strecoară...
Ea este servilismul ce-avuși pentru cei mari.

MORTUL

Și tu de-asemeni lasă-ți batjocurile-amari
Prosteasca-ți nepăsare și multa-ți libertate

MERCURIU

Ba nu. Să și le țină căci n'au vre-o greutate ;
Ci tu să'ți lași de sigur discursurile, — sunt
Ocale și ocale în fiecăre cuvânt ;
N'au cap și n'au nici coadă, în veci bat apa 'n piuă...
Sfârșesc la miezul nopții și 'ncep în zori de ziuă.
Le zici, — ș'a le pricepe chiar tu nu prea știi cum,
Ești gata ? — Bine. — Pânza întindeți-o acum.

NĂLUCA UNEI NOPTI

NĂLUCA UNEI NOPTI

Nori deși și zi apusă . . .

Alai

De cai

Tăcuți

Dar iuți,—

Cazaci

Dibaci,

Pe căi

In văi

Adânci

Dispar,

Și iar

Apar

Pe stânci

Cetatea doarme dusă...

Șireți
Băeți
La porți
Ca morți
Sosesc . . .
S'opresc,
Coprind
Dormind
Pe Turci,
Supun,
Foc pun
Răpun
Prin furci.

Tot cerul vâlvorează.

Crini blânzi
Plăpânzi,
Și prăzi
De lăzi ; —
Apoi
Convoi
De feți
Isteți

Dau zor . . . —
In zări,
Strigări,
Oftări,
Scad, — mor. . . —

Iar noaptea 'naintează.

O UMBRĂ DE DINCOLO DE STYX

O UMBRA DE DINCOLO DE STYX

Dfebul cu ochi palizi, flori mistice de-o clipă,
Năluca argintie din bruma unui vis,
A fost în scurta-i viață o muzică ce 'n pripă
Plângând pe-un flaut magic se duse în abis.

Luntrașul cu chip negru i-a stat sinistru 'n cale
Lăsându-mă pe țarmuri să plâng rătăcitor,
Și mult timp mângâiere n'a fost pentru-a mea jale,
Dar traiul e un balsam, și omul, uitător.

Și totuși, floarea clipei, chiar astăzi câte-odată,
Efebul din Novara cu ochii de mister,
Re-urcă din adâncuri, luminează sidefată,
Ca luna oglindită de mare și de cer.

La țărm îl readuce luntrașul fără milă . . .
Il smulg ca printr'un farmec de-al morței adăpost,
Tot nalt, tot svelt, tot tânăr, — plătând ca o zambilă, —
Și'n repede a lui umbră mă văd precum am fost.

OH! SUFLET ORB

OH! SUFLET ORB

Oh! suflet orb m'absorbi într'una
Și nu mă vezi, nici nu m'auzi,
Rămâi cu ochii morți și cruzi,
Și reci, — mai reci de cum e luna.

Veghiez asupra'ți totdeauna...
Visez, vibrez și nu m'auzi,
Rămâi cu ochii morți și cruzi,
Și sunt arcuș, — și nu ești struna.

Și reci, mai reci de cum e luna
Sunt ochii tăi și morți și cruzi, —
Și nu mă vezi, nici nu m'auzi,
Și sunt arcuș,—și nu ești struna.

Iar, suflet orb, m'absorbi într'una,
Te simt te-aud, și nu m'auzi,
Și ochii tăi sunt stinși, și cruzi,
Și reci, — mai reci de cum e luna.

PERIHELIE

PERIHELIE

Nu, de lume nici-o vorbă și de glorie nici-una :
Scumpi prieteni, luptătorul de-altă-dată nu mai sunt ;
Eu privesc tot înainte, voi în urmă totd'auna,
Eu mă duc cu ochii 'n ceruri, voi cu ochii în pământ,—
Nu : de lume nici-o vorbă și de glorie nici-una.

Clar azur și soare de-aur este inima mea toată,
Și pe când rămâne corpul sub destinul cunoscut
Peste sufletu 'n urcare este greu ca să mai poată
Să apese-amărăciunea din prezent sau din trecut,—
Clar azur și soare de-aur este inima mea toată.

Oh ! lăsați pe-oricare suflet în a lui perinelie,
Fericiti-l când pământul pentru dânsul a murit,
Prosternați-vă când aripi, mai presus de vijelie
Il răpesc în adâncimea unui vis nețărnut, —
Oh ! lăsați pe-oricare suflet în a lui perihelie.

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2017

DIN **CĂRȚILE ALBE** (VERSURI)

Au apărut :

VISĂRI PĂGÂNE de ION PILLAT.

FLORI SACRE de ALEXANDRU MACEDONSKI.

Sub presă :

SCÂNTEI ȘI ROUĂ de HORIA FURTUNA.

In curând :

MURMUR DIN ADÂNCURI de EUGENŢU SPERANTIA.

IN PARCUL DIN VERSAILLES de ALFRED MOȘOIU.

VIS ȘI VIAȚĂ de ALEXANDRU STOICESCU.

NOPTILE de ALEXANDRU MACEDONSKI.

CASA AMINTIRII de ION PILLAT.

ROMANȚE ȘI BALADE de ORESTE.

CANDELI STINSE de VICTOR EFTIMIU.

FEERII SONORE de HORIA FURTUNA.

1 LEU 75 VOLUMUL

